

„Hände hoch!”

Jenicy niemieccy z PAST-y rewidowani przez żołnierza AK zachowują uległą i pokorną postawę (Foto PSW Hawrań)

Zażarte walki o Stare Miasto

Doba ubiegła przyniosła wyjątkowo żaźarte walki o rejon Starego Miasta. W ruinach i na zgłiszczach zniszczonych domów rozwijały się silne natarcia niemieckie poprzedzone nawałą ogniową. Wielokrotnie szturm piechoty niemieckiej doprowadził raz jeszcze do zajęcia gmachu PWPW oraz do pewnych postępów od strony placu Zamkowego, gdzie Niemcy opanowali Kanonikę, i przez ulicę Świętojańską i Jezuitką usilowali osiągnąć Rynek Starego Miasta. Ataki niemieckie od strony ulic Bolesła i Mostowej pozostały bez wyników.

23 bm. rano Niemcy usilowali przeprowadzić na Żoliborz pewną ilość ludności polskiej ze zdobytego domu pracowników PWPW. Oddziały AK ostrzeliwując konwoj, zmusiły Niemców do ucieczki i uprowadzoną ludność odbili bez żadnych strat.

W walkach w śródmieściu, w rejonie ulic Waliców i Grzybowskiej oddziały nasze zniszczyły nieprzyjacielską sekcję rkm., a przy wiadukcie działko szybkostrzelne z zapasem amunicji. Niemcy wycofali swoje placówki z Grzybowskiej i Wroniej po za ulicę Towarową.

Z gmachu urzędu Telekomunikacyjnego na Nowogrodzkiej, po dokonaniu rozpoznania nieprzyjacieli dokonano uderzenia na ul. Poznańską. Natarcie odrzucono. Ulica Żu-

lińskiego pozostaje pod silnym ostrzałem niemieckim.

W godzinach porannych oddziały nasze przeprowadzały akcje podpalania gmachu BGK.

Na Mokotowie nieprzyjacieli wykonał natarcie w rejonie parku Belwederskiego. Wobec dużej przewagi wroga nacierającego w sile trzech batalionów piechoty wzmocnionej czołgami oddziały nasze w rejonie ulic Bończy i Podchorążych przeszły do obrony na opanowanych placówkach. Na dolnym Mokotowie i Czerniakowie pożary. Niemcy z ukrytych stanowisk ostrzeliwali ulicę Dolną. Na Sadybę Oficerską przybyła nowa fala uchodźców wysiedlonych z Wilanowa.

Prawo rekwizycji

Zgodnie z decyzją okręgowego delegata rządu powzięta w porozumieniu z dowódcą okręgowym AK rekwizycji artykułów pierwszej potrzeby dla ludności cywilnej i wojska dokonywać może wyłącznie komisja rekwizycyjno-eksploatacyjna, do której wchodzi delegat władz cywilnych. Nakazy rekwizycyjne muszą nosić dwa podpisy: przedstawiciela Kwatermistrzostwa Wojskowego oraz przedstawiciela Okręgowego Delegata Rządu.

Wszystkie rekwirowane artykuły dzielone są między władze cywilne i wojsko.

Ludność cywilna będzie zaopatrywana z uwzględnieniem w pierwszym rzędzie osób pracujących dla wojska i innych potrzeb publicznych oraz dzieci i matek karmiących.

Dokonywanie rekwizycji poza komisją przez jakąkolwiek władzę wojskową i cywilną traktowane będzie jako zwykły rabunek i podlega karze według prawa wojennego. O wszelkich nadużyciach należy niezwłocznie meldować do najbliższej Rejonowej Delegatury Rządu lub komisariatu PKB.

Spotykamy się ostatnio z poglądem jakoby sytuacja wojskowa na przedpolach Warszawy nie uległa zmianie od dnia w którym wybuchło powstanie. W istocie czołwki sowieckie zajmują pozycje na przeciwnym brzegu Wisły niemal te same co wówczas. Lecz poza ich liniami zaszły zmiany decydującej wagi.

Cztery tygodnie temu, wyczerpane olbrzymimi marszami bojowymi, wojska sowieckie zatrzymały się w rozpędzie na przedpolach Pragi mimo, że odpór niemieckiej drugiej armii był stosunkowo niezbyt silny. Nastąpił okres nieuchronny wobec tego zatrzymania, okres przygotowań do nowego skoku. Rosjanie po zupełnym rozbiciu 4-ej armii pancernej niemieckiej mieli wówczas przed sobą możliwość najłatwiejszego pochodu: wielką wyrwę pomiędzy Warszawą a Karpatami. Dziś wyrwa ta zapełniła się wojskami niemieckimi ściganymi pospiesznie z Finlandii, Nor-

wegii, Bułgarii i Rumunii. Stało tu 24 dywizje w tym 8 dywizji pancernych w oparciu o okręg radomsko-kielecki. Oczywiście, że zwycięstwa rosyjskie na froncie ukraińskim pozwoliły Rosji ściągnąć również nowe siły do Polski.

Front sowiecki jest teraz uporządkowany. Pierwszy front białoruski Rokossowskiego na odcinku od Pilicy do Narwi i drugi front białoruski Zacharowa od Narwi do Suwałk, połączyły się i zwały. Gros sił niemieckich na ziemiach polskich ma przed sobą III front ukraiński Koniewa pod Sandomierzem. Rosjanie trzymają mocno przedmocią nad Wisłą i Pilicą.

Dla Warszawy, gdzie siły niemieckie są stosunkowo nie znaczne, decydujące będą działania sowieckie skierowane bezpośrednio na Warszawę i Modlin. Prawe skrzydło Rokossowskiego zagina się wzdłuż Bugu na Modlin i z chwilą osiągnięcia Pułtusa i Rożana spryskujący się manewr dojrzewa

Memorandum przesłane do Moskwy

Diennik londyński „Times” w numerze wczorajszym donosi, że prem. Mikołajczyk przesłał do Moskwy memorandum Rządu Polskiego uzgodnione z Krajem. W memorandum tym jest mowa o współpracy między Polską i Rosją. Sprawa granic wschodnich wg. propozycji polskiej ma być rozpatrzona po wojnie. Zagadnienie konstytucji uregulowane zostanie w drodze powszechnego głosowania, które odbędzie się po uwolnieniu Polski.

Agencja „Reutersa” donosi, iż prezes Komitetu Wyzwolenia Narodowego w wywiadzie udzielonym prasie zagranicznej oświadczył iż KWN widzi możliwość utworzenia przez prem. Mikołajczyka rządu koalicyjnego.

„Times” podaje, iż KWN chce wyłuskać z Rządu min. Popiela oraz utracić z przewodnictwa Rady Narodowej w Londynie prof. St. Grabskiego.

Kto jest Niemcem?

Zgodnie z rozporządzeniem Krajowej Rady Ministrów z 1 sierpnia b.r. (Dz. Ustaw RP. Nr. 2, cz. III poz. 7 i 8) według rozporządzenia o ustawie obywatelstwa polskiego za Niemca uważany jest ten, kto:

- 1) brał udział w organizacji niemieckiej,
- 2) używał w życiu codziennym w domu i rodzinie języka niemieckiego,
- 3) przestrzegał zwyczajów niemieckich,
- 4) wychowywał dzieci w duchu niemieckim,
- 5) złożył odpowiednie świadectwo wobec władz i instytucji polskich.

Niemcem jest każdy, kto po 1 września 1939 r. wpisany został na niemiecką listę narodową, otrzymał kartę rozpoznawczą dla Niemców lub osób pochodzenia niemieckiego lub uzyskał obywatelstwo niemieckie.

Osoby, które przed wybuchem wojny dały wyraz swej przynależności do narodu polskiego a w czasie wojny i okupacji nie zerwały łączności z polskością mogą być uznane za Polaków po złożeniu specjalnej deklaracji i wniosku. Decyzja w tej sprawie należy do władz administracyjnych pierwszej instancji. Przepis ten ma szczególne znaczenie na ziemiach zachodnich, gdzie Niemcy czynili duże wysiłki w celu wykazania niemieckości tych ziem.

Niemcy tracą obywatelstwo polskie. Utrata obywatelstwa rozciąga się na dzieci do lat 18, przyczem dzieciom w wieku 14—18 lat pozostawia się możliwość udowodnienia lojalnego stosunku do Państwa Polskiego.

Niemcy mają opuścić terytorium Polski w terminie ustalonym przez Min. Spraw Wewnętrznych. Mienie niemieckie ulega konfiskacie.

Rozporządzenie wchodzi praktycznie w życie w chwili ustania okupacji na poszczególnych obszarach Polski, chwilę tę stanowi moment ujawnienia się władz wojewódzkich.

Wszyscy do pracy

Okręgowy Delegat Rządu zarządził aby na terenie każdej rejonowej Delegatury Rządu istniała odpowiednia liczba szkół zarobkowych drużyn przeciwpożarowych, pełniących jednocześnie zadania drużyn ratowniczych. Każda rejonowa Delegatura Rządu powinna tak zorganizować mieszkańców domu aby w każdej chwili można było szybko zorganizować drużynę pracy dla wykonania przewidzianych zadań.

Obowiązkowi pracy podlegają wszyscy mężczyźni w wieku od lat 17 do 50, za-

Premier Mikołajczyk o pomocy dla Warszawy

Jak donoszą z Londynu premier Mikołajczyk oświadczył wczoraj, że gdyby siły podziemne generała Bora w Warszawie mogły otrzymywać 5 ton amunicji dziennie ilość ta byłaby wystarczająca.

Obecny stan zaopatrywania jest zupełnie niedostateczny — broń i amunicja dochodzi w niezbyt dużej ilości.

Premier Mikołajczyk widział się wczoraj z ministrem Edenem po raz 5-ty w ostatnich 7-iu dniach celem omówienia w jaki sposób można podwyższyć poziom zaopatrywania Warszawy w materiały wojenne.

do wykonania. Uderzenie od Modlina i od Pilicy poczynię zaciskać kleszcze sowieckie tym szybciej, że Rokossowski dysponuje znacznymi siłami wojsk zmotoryzowanych i pancernych w przeciwieństwie do Niemców.

Kiedy to nastąpi? Może nastąpić w każdej chwili. Rosjanom niewątpliwie zależy na wykorzystaniu strasznego klęski Niemiec na zachodzie a niewątpliwie i na pośpiechu działań zarówno w kierunku Berlina jak Śląska i Prus. Bez opanowania Warszawy i Modlina uderzenie na Prusy byłoby dla Rosjan bezcelowe, a przynajmniej wysoce niebezpieczne.

Pytając — kiedy Warszawa będzie wolna — mamy przed sobą dwie odpowiedzi: zdecydować o tym albo klęska militarna Niemców w rejonie Warszawy, albo... kapitulacja Niemiec.

Z punktu widzenia wojskowego, Niemcy tracą codziennie 10 tys. jeńców, nieobliczalne ilości zabitych i rannych, nekani rozdźwiękami pomiędzy wojskami a oddziałami partyjnymi — dojrzali już do kapitulacji.

To są przesłanki ogólnie wojskowe, decydujące o losach całego europejskiego frontu. Wpłyną one przemożnie i na front nasz w Stolicy. Poza tym trzeba podkreślić dodatkowo, że żołnierz AK pod względem moralnym i pod względem umiejętności walki ulicznej niesłychanie przewyższa nawet najlepsze jednostki niemieckie. Gnębą nas Niemcy przewagą ogniową i techniczną lecz natarcia ich pomimo wszystko są stosunkowo łatwo odpierane. Zdaniem fachowców na to by stłumić powstanie w Warszawie Niemcy potrzebowaliby kilku wyborowych dywizji i paru tygodni czasu. A na to sobie pozwolić nie mogą.

Wniosek: czas pracuje dla nas. Bez względu na ogrom ofiar i szkód Warszawa doczeka zwycięsko takiej czy innej klęski Niemców.

równó stali mieszkańcy domów jak i czasowi, oraz kobiety od lat 17 do 40. Listy osób podlegających obowiązkowi pracy powinny prowadzić komitety domowe a w tych domach w których nie powstały one jeszcze, listy sporządzają komendanci domów.

Przewodniczący komitetów domowych względnie komendanci domów wyznaczać będą kolejno osoby do poszczególnych robot, przy czym powinna być przestrzegana zasada powszechności i kolejności pracy.

Na uchylających się od spełniania obowiązku obywatelskiego należy wywierać nacisk społeczny. Uciekanie się do stosowania przymusu prawnego winno być stosowane tylko w wyjątkowych wypadkach.

Poległ zastępca gubernatora Warszawy

Radio londyńskie powtarza wiadomość pochodzącą z Berlina, że dnia 12 sierpnia w czasie walk ulicznych w Warszawie zabity został zastępca gubernatora m. Warszawy dr. Herbert Hummel.

Nie niszczyć, nalep na murze!

Na polach bitew 1918 roku

Po przekroczeniu Sekwany kolumny alianckie szerokim wachlarzem posuwają się przez niziny nad Sommą i Marną. Poprzez nią je niezwykle intensywna akcja lotnictwa pościgowego. Po przełamaniu oporu Niemców od Champagne oraz Soissons, miasto gdzie w r. 1940 w klęsce wojsk francuskich zdecydował się los Paryża i Francji.

Niemcy ewakuują Mediolan

Dowództwo niemieckie zarządziło wszelkie przygotowania do ewakuacji garnizonu wojskowego w Mediolanie.

Armia polska we Włoszech zajęła port Fano i zajmuje obecnie pozycje oddalone o 5 km. od Pesaro.

Wojska rosyjskie w Siedmiogrodzie

Na froncie rumuńskim wojska rosyjskie zdobyły ważny port Braila położony u ujścia Dunaju o 20 km. na południe od Galacu, oraz port rzeczny Tulcea. Rosyjska flota czarnomorska zajęła port Sulima i rozpoczęła działania przeciwko główne-

Ostrów Mazowiecka padł

Komunikat sowiecki donosi o walkach między Narwią i Bugiem. Wojska sowieckie zdobyły ważny węzeł kolejowy i drogowy Ostrów Mazowiecka i szereg innych miejscowości, m.in.: Piski, Czerninę, Łaski, Jelenie, Legionowo, Stok, Koziki, Naguszew, Brok nad Bugiem, Bujno, Osilkowów Nowe, Bojanowo, Odrzyn. Lotnicy szturmowi atakowali kolumny niemieckie bombami i karabinami maszynowymi.

Na północny wschód od Pragi odparto ataki niemieckie.

Odgłosy walki artyleryjskiej dochodzą od strony Miłosny, Rembertowa, Kolonii Brzezinów i Konstantynowa, oraz z kierunku Piekietko-Swidry. W rejonie Henrykowa i Miedzeszyna zaobserwowano pożary.

Komunikaty niemieckie mówiące o walkach na froncie łomżyńsko-warszawskim używają stale zwrotu „generalna ofensywa sowiecka”.

Najlepszy żołnierz to Polak

Oddziały polskie pierwszej dywizji pancernej przekroczyły rzekę Marnę na wysokości Meaux. Omawiając dotychczasowe działania wojskowe we Francji, Główna Kwatera gen. Eisenhowera stwierdza że Polakom przypadły najcięższe odcinki boi. Nigdzie pole bitwy nie przedstawia tak strasznego widoku jak tam, gdzie walczyła wyborowa dywizja polska z dwiema pancernymi dywizjami SS. Jenicy niemieccy stwierdzają że najpikietniejszy ogień artyleryjski kierowały nań wojska polskie.

Pierwszym żołnierzem, który przekroczył Sekwanę był Polak ppłk. Jakim z Chicago, inż. który zbudował pierwszy most pontonowy na Sekwanie.

Na właściwym miejscu

W areszcie jednego z komisariatów P.K.B., przebywa była współpracowniczka gadziniki warszawskiej — Nowego Kurjera Warszawskiego, Helena Wielgomasowa, oraz kilka innych kobiet oskarżonych o współpracę z Niemcami na szkodę polskiego społeczeństwa.

Amerykanie zajęli miasto Chateau-Thierry, słynne z boi 1914 i 1918 roku. Kolumny kanadyjskie podchodzą pod Abeville i Dieppe. W rejonie tym zniszczono 12 wyrzutni latających torped i zdobyto 14 innych. Liczba jeńców niemieckich od czasu przełomu pod Avranches wynosi 60 tys. ludzi.

W południowej Francji wojska pancerne USA posuwające się wzdłuż Rodanu pędzą przed sobą resztki rozbitej 19-tej armii niemieckiej. Podobnie jak w Tulonie kapitulowała wczoraj reszta niemieckiej załogi Marsylii w liczbie 5 tys. żołnierzy. Francuska Armia Krajowa oczyszcza z nieprzyjaciela miasta Romance i Valance.

POKRÓTCE

— W związku z niepewną sytuacją na Węgrzech i Słowacji Niemcy skierowali szereg formacji SS. dla zachowania spokoju wśród burzącej się ludności. W Słowacji szery się partyzantka wspierana przez desanty spadochronowe.

— Kolumny niemieckie wycofujące się z Grecji i Jugosławii napażane są i niszczone przez partyzantów Tito. W Macedonii doszczętnie wycięto 2 kolumny niemieckie, w Dalmacji garnizon niemiecki są otoczone. Linia kolejowa z Triestu do Fiume zerwana została w wielu miejscach. W Bułgarii trwa rozbijanie i internowanie wojsk niemieckich.

— Lotnictwo alianckie dokonało skutecznego zaminowania kanału szczyńskiego odgrywającego obecnie pierwszorzędną rolę dla Niemców. Bombardowano jednocześnie miasta Szczecin i Kilonię. Bombowce alianckie ścigając olbrzymią kolumnę transportową od Emden aż do Frankfurtu nad Menem zniszczyły ją doszczętnie rozbijając m. in. 200 parowozów.

Straty niemieckie

Bilans strat niemieckich w ciągu ostatnich trzech miesięcy według zestawień angielskich obejmuje: 43 generałów niemieckich w niewoli, 28 zabitych, 400 tys. jeńców, ponad 600 tys. zabitych. Dla porównania dodamy że w roku 1918 szło do niewoli dziennie przeciętnie 6 tys. Niemców. Straty niemieckie w samolotach za trzy miesiące wynoszą 3641 aparatów. Straty sprzymierzonych 2959. Niemcy mają jednak ograniczoną ilość produkcji podczas gdy produkcja samolotów alianckich wynosi 11 tys. samolotów miesięcznie. W maju na Niemcy zrzucono 93 tys. ton bomb, w czerwcu 109 tys., w lipcu 132 tys. ton. Straty w łodziach podwodnych 500 okrętów.

Wytwórnia baterii elektrycznych

Dział przemysłowy Delegatury Południe uruchomił wytwórnię baterii elektrycznych. Ta sama wytwórnia produkuje również dla potrzeb szpitalnictwa i kuchni lepy na muchy.

Y E C L A H A S I A S E A H

101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200

201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300

301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400

401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500

501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600

601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700

701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800

801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900